

Obrazloženje za uvođenje novog predmeta

Meodi optimizacije u mašinskom učenju

Akademske doktorske studije

Predmet je posvećen matematičkim i algoritamskim osnovama mašinskog učenja. Student koji savlada ove osnove može raditi na konceptualnim rješenjima u mašinskom učenju. Materijal može biti značajan za studente matematike i računarskih nauka koji su zainteresovani za primjene.

U Podgorici,

prof. dr Vladimir Jaćimović

08. 05. 2025. god.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Vladimir Jćimović".

Naziv predmeta: Metodi optimizacije u mašinskom učenju							
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova			
	Izborni		10	3P+1V			
Studijski programi za koje se organizuje: Računarske nauke, akademske doktorske studije							
Uslovljenost drugim predmetima: nema							
Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da student savlada osnovne metode optimizacije koji se koriste u mašinskom učenju, kao i da implementira nekoliko algoritama.							
Ishodi učenja: Nakon što položi ovaj ispit student će biti upoznat sa ulogom i tehnikama optimizacije u mašinskom učenju. Takođe, student će biti sposoban da implementira optimizacione algoritme za analizu podataka.							
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. Dr Vladimir Jaćimović							
Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja. Vježbe. Konsultacije. Kolokvijum. Završni ispit							
Sadržaj predmeta:							
I nedjelja II nedjelja III nedjelja IV nedjelja V nedjelja VI nedjelja VII nedjelja VIII nedjelja IX nedjelja X nedjelja XI nedjelja XII nedjelja XIII nedjelja XIV nedjelja XV nedjelja XVI-XXI nedjelja	Zadatak neprekidne optimizacije. Neophodni i dovoljni uslovi prvog i drugog reda. Osnovni algoritmi optimizacije. Gradijentni spust i evolucionarna optimizacija. Gradijent i metrika. Prirodni gradijent. Momentum Stohastički gradijentni spust. Gausova raspodjela u vektorskom prostoru. Matrica kovarijacije. Evolucionarna optimizacija u neprekidnom prostoru. CMA-ES. Kolokvijum Metod maksimalne vjerodostojnosti. Maksimizacija log-vjerodostojnosti. Procjena očekivanja i kovarijacije u Gausovoj raspodjeli. Zadatak optimizacije. Metodi generacije slučajnih vektora. Inverzija funkcije raspodjele. Metod prihvatanja-odbijanja. Mješavina Gausovih raspodjela kao statistički model. Parametri. Modeli sa latentnim promjenljivim. Algoritam očekivanje-maksimizacija (EM algorithm). Završni ispit i popravni završnog ispita						
OPTEREĆENJE STUDENATA:							
Nedjeljno		U semestru					
Broj sati: 5 x 40/30 = 6 sati i 40 minuta Predavanja: 3 sata Vježbe: 1 sat Individualni rad studenta: 2 sata i 40 minuta samostalnog rada, uključujući konsutacije.		Nastava i završni ispit: 4 sata x16 = 64 sata Neophodne pripreme (administracija, upis, ovjera prije početka semestra): 6 sati i 40 min x 2 =13 sati i 20 min Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30 = 150 sati Dopunski rad: 0-30 sati Struktura opterećenja: 64 sata (nastava) + 13 sati i 20 min (administrat priprema) + 72 sata i 20min (dopunski rad)					
Literatura: D. P. Kroese, J. C. C. Chan "Statistical Modeling and Computation", 2 nd Edition, Springer, 2025. I. Goodfellow, Y. Bengio, A. Courville "Deep Learning", MIT Press, 2016.							
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Kolokvijum 50 poena . Završni ispit 50 poena. Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena.							
Posebne naznake za predmet: Nastava se može izvoditi na engleskom jeziku.							
Ime i prezime nastavnika koji je pripremio katalog: prof. Dr Vladimir Jaćimović							